

Liite Jolila 9.9.2026, **täydennetty**

Vuoden 2027 talousarvion yhteydessä käsiteltävä valtuustoaloite

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamiseksi työttömille - Jouni Sirén ym.
TRE:4262/08.00.01/2026

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamiseksi työttömille - Jouni Sirén ym. TRE:4262/08.00.01/2026

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuutta tarjota työttömille ja työvoimapolitiittisessa koulutuksessa oleville Nyssen kausikortti alennettuun hintaan samaan tapaan kuin eläkeläisille ja opiskelijoille.

Joukkoliikenteen tavoitteena on tarjota asukkaille mahdollisimman kattavat ja kohtuuhintaiset liikkumismahdollisuudet. Lipputuotteiden hinnoittelussa pyritään kuitenkin tasapuolisuuteen, selkeyteen sekä joukkoliikenteen taloudellisesti kestäväan rahoitukseen. Nykyisin Tampereen seudun joukkoliikenteessä on käytössä useita eri asiakasryhmille kohdennettuja alennuksia, kuten lasten, nuorten, opiskelijoiden ja seniorien lipputuotteet. Kohdennetut alennukset perustuvat pääsääntöisesti ikään, mikä on selkeä, objektiivinen ja helposti todennettava kriteeri. Asiakastiedot saadaan väestörekisteristä ilman, että joukkoliikenneviranomaisen tarvitsee ylläpitää asiakkaiden erityistietoja. Opiskelija-asiakkuuden määrittely on toteutettu rakentamalla liityntä valtakunnalliseen Opetushallituksen ylläpitämään Opintopolku-palveluun.

Aloitteessa ehdotetun uuden alennusryhmän käyttöönotto vähentäisi lipputulota ja kasvattaisi kuntien rahoitusosuutta. Lisäksi alennuksen kohdentaminen edellyttäisi työttömyys- tai koulutusstatuksen luotettavaa todentamista sekä mittavia muutoksia lippu- ja asiakasjärjestelmiin. Näiden toteuttaminen ei ole suunnitteilla.

Joukkoliikenteen lippujärjestelmän ensisijaisena tarkoituksena on mahdollistaa palvelun käyttö ja ohjata matkustuskysyntää. Vaikka kohtuuhintaisella joukkoliikenteellä on myös tärkeä merkitys eri väestöryhmien liikkumismahdollisuuksien ja esimerkiksi työnhaun kannalta, sosiaaliseen tai taloudelliseen asemaan perustuvien etuuksien toteuttaminen ensisijaisesti joukkoliikenteen lippujärjestelmän kautta ei ole tarkoituksenmukaista. Tälläkin hetkellä mm. Pirkanmaan hyvinvointialue, työllisyyspalvelut ja erilaiset järjestöt myöntävät omille asiakkailleen joukkoliikennelippuja sosiaalisin perustein. Toimijoilla on asiantuntijuus omien asiakkaidensa tilanteesta ja käytännön hoitamiseen yritysasiakkuussuhde Nyssen kanssa. Tampereen kaupungilla on käytössä Aktiivipassi, joka voidaan myöntää vähävaraiselle tamperelaiselle ja sitä voi käyttää joukkoliikenteessä maksuvälineenä.

Aloitteen mukaista toimenpidettä ei ole sisällytetty talousarvioon vuodelle 2027

Valtuustoaloite Nyssen lipunhintojen alentamisesta työttömille

Me allekirjoittaneet esitämme, että Tampereen kaupunki selvittää mahdollisuutta tarjota työttömille ja työvoimapolitiittisessa koulutuksessa oleville Nyssen kausikortti alennettuun hintaan samaan tapaan kuin eläkeläisille ja opiskelijoille.

Perustelut:

Työttömyys on pahentunut Pirkanmaalla huomattavasti. Tampereen kaupunkiseudun toukokuun 2026 työllisyyskatsauksen mukaan koko Pirkanmaalla työttömiä oli 13,1 prosenttia työvoimasta. Pahin tilanne oli Tampereella, missä työttömiä on 15,3 prosenttia.

Erityisen synkkä tilanne on nuorten keskuudessa. Alle 25-vuotiaista työttömiä oli koko Pirkanmaalla 17,3 prosenttia ja Tampereella 17,1 prosenttia.

Suurin osa työttömistä on pienituloisia. Vuonna 2025 tehdyn SAK:n työttömyysbarometritutkimuksen mukaan 71 prosenttia SAK:laisten alojen työttömistä jäi pienituloisuusrajan alapuolelle. Tutkimus koski ansiosidonnaista työttömyyskorvausta saavia työnhakijoita. Peruspäivärahalla olevien tulotaso on vielä huonompi.

Tutkimukseen osallistuneista yli 40 prosenttia kertoi, että heillä ei aina ole varaa ruokaan tai vaatteisiin. Kolme neljästä arvioi, että heidän tulonsa eivät riittäisi kattamaan yllättäviä menoja.

Tällaisessa tilanteessa moni työtön on pakotettu tinkimään kaikesta, myös liikkumisesta. Kaikkien ei ole mahdollista tehdä asiointimatkojaan ja ylläpitää sosiaalisia suhteitaan kävellen tai polkupyörällä, eikä kaikilla ole autoa. Siksi on tärkeää, että julkinen liikenne on työttömillekin taloudellisesti saavutettavissa. Nykyisin näin ei aina ole. 65 euroa Nyssen 30 päivän kausikortista tai 2,50 euron kertamaksu voi olla kohtuuttoman suuri kustannus, kun rahat ovat todella vähissä.

Edullisempi joukkoliikenne työttömille edistää muun muassa heidän työnhakuaan, vahvistaa sosiaalisia suhteita ja osallisuutta yhteiskunnassa ja siten vähentää syrjäytymisen riskiä. Näin saavutettavat hyödyt todennäköisesti korvaavat lipunhinnan lisäsubventoinnista syntyvät kustannukset.

Tampereella 19.8.2026

Jouni Sirén

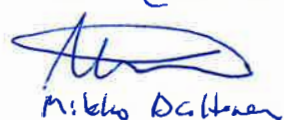
Lauri Lindén

Lauri Lindén Lauri Lindén

MIRA HIRVONEN

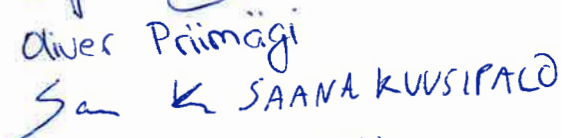

MINNA HINKKINEN

Petri Siuro

Mikko Oksanen

MIRA HIRVONEN

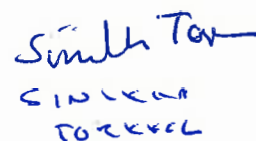

Oliver Priimägi

Sanna Kuusipalo

Pirkko Pirkkainen

Nina Lindberg

ANNA MOLLANEN

Sini Toivola

Mirja Salmi
Mirja Salmijärvi

Juho Hirvelä

Juho Hirvelä

Vilma Rönkä
Vilma Rönkä

Jukka Sangero
Jukka Sangero

Perttu Jussila
Perttu Jussila

Lauri Nurmenniemi
Lauri Nurmenniemi

Johanna Kirjavainen
Johanna Kirjavainen

Elisabeth Suomi
Elisabeth Suomi

Veera Törnikeski
Veera Törnikeski

Vilho Hanhikahvi
Vilho Hanhikahvi

Setja Alttaro
Setja Alttaro

Aino Halinen
AINO HALINEN